

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általatok katolikusok főrekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak 1895. márc. 6-án

Előfizetési árak:

Egészévre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona.
Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség: Jókai-utca 10.

Kiadóhivatal: DEBRECZENYI GYULA KÖNYVNYOMDÁJA (iskola-utca 4. sz.)

Nézzünk körül idehaza.

(M. a.) Magyarország újságolvasó közönségét ma két kérdés érdekli csak: a katolikusokat az autonomia — a többit a bur-angol háború. Mind a két kérdés alig fontos arra nézve, hogy foglalkozzanak vele. Ami az autonómiát illeti — ez még csirájában van — hogy mi lesz belőle — az még a jövő titka; de a mint öntözni kezdik talaját, alighanem mákvirág lesz belőle. Ehhez a kérdéshez hozzászólni tehát korai dolog. A bur-angol háborút illetőleg már élénkebb a részvétel, jobban kidomborodóbbak a vélemények és tisztába vagyunk azzal, hogy 99 perzentje a magyarnak burpárti. Mi is lehet lélekemelőbb a magyar előtt, mint a kis bur népek titáni harca az angol kolosszussal? Hogy verekesznek azok . . . akárcsak mi magunk — és mily okos előrelátással szedik le veréb módjára az angol vöröskabátos tiszteket? Mindez rendkívül érdekes; szinte nem is érdemes mást olvasni az újságból. Hisz egy szabadságát védő szegény nép halálharcáról van szó — emellett eltörpül minden más kérdés, még az is, mi idehaza történik, mi nem fáj se burnak, se angolnak, csak nekünk. De mit törődünk mi most más egybellel?

Pedig volna ám törődni valónk!

Nem politikáról van szó — ezt csinálják a honatyák, azért fizetjük őket és bizony mondom nem érdemlik meg fizetéstiket, oly rosszul csinálják: nem is

cseh—német pofozkodásról — ha jól esik nekik, legyen meg a gyönyörűségük; kvótáról sincs szó — ezt a dolgot ugy vesszük már, mintha ki is fizettük volna; hanem igenis szó vagyon a felsőmagyarországi éhező magyarokról.

Mi az angolnak harcolni az egyenlítő melegében, midőn sok egyben kívül királynéja még csokoládéval is ellátja; mi a burnak meghalni azért a hazáért, mely őt bőségesen táplálja, sőt aranynyal gyémánttal gazdaggá teszi? Semmi! Ezt minden nép, minden egyes ember megtudja tenni. De koplalni a hazáért, sőt családostul éhen halni: ez legfelső foka a hazaszeretetnek. Küzdeni a haza ellen-ségeivel és meghalni a csatamezőn, ha kell — ez honfiai kötelesség; éhséget szenvedni és nyomorultul elveszni mindenestül — de mégis ragaszkodni a hálatlan hazai földhöz és ezt el nem hagyni — ez több.

A bur hullal táplálkozva az egész világ szeme előtt hal meg hazájáért: felsőmagyarországi népünk éhségtől gyötörve némán vész el, de azért ragaszkodik ahhoz a haza földjéhez, s inkább éhen vész el, mint sem hogy elhagyja s idegen földön keressen magának jobb módot, jobb hazát. Ez legalább is megérdemel annyit, hogy figyelmünket feléje fordítsuk.

Hogy pedig nem nagyvitas amit mondok — illusztrálására álljon itt a kiküldött kormánybiztos jelentésének egyes pontja: . . . leginkább földműve-

lésre utalt részében tengődik egy nép, mely egész éven át sem húst, sem tojást, alig egy csepp tejet lát, mely rozs vagy kukoricza kenyeret csakis ünnepnapokon eszik, melynek élme, ha van — a krumpli. — Majd pedig elmondja a kormánybiztos, hogy mi az oka e rettenetes nyomornak. A beözönlő hazátlan orosz és lengyel zsidóság rövid néhány év alatt tönkretesz egész községeket és nyomorba kergeti a tudatlan paraszt népet. Majd pedig hozzát teszi: „A közigazgatási és állami közegek megvesztegetése e vidéken ez ideig oly mérvben üzetett, hogy még rövid idővel ezelőtt ritkaság számba ment, ha egy paraszt a zsidó kereskedővel szemben igazságot nyerhetett.”

Hogy a népet sujtó eme nyomor által terjed a proletarizmus, mely bomlasztólag hat a társadalomra s hogy nagyon is meglazulnak azok a szent kötelek, amelyek a népet szülőföldjéhez kötötték — ezt nem kell bizonyítani. A statisztika pedig ama meglepő tényt tárja szemeink elé, hogy felsővidékünk különben is nyomorult földjén több nép lakik, mint az alföld gazdag rónáin, pedig megfordítva kellene lennie.

Ezen a helyzeten nagyot lehetne lendíteni a telepítés által, még pedig úgy, hogy egy bizottság községenként megállapítaná ama földeket, melyek művelés alá egyáltalában nem valók — ezt az állam kisajátítaná, s beerdősítve értékesítené; a kisajátítottakat pedig jobb, termékenyebb vidékekre telepítené át.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCZÁJA.

Kire marad a kis ködmön.

Írta: Mányiné Prigl Olga.

A diványon egymás mellé bujva, összedugták a fejüket, az anya meg a fia. Kivülről lilakék árnyék húzódott az ismerős butorokra s csak felül, az ablak legszélén viritott be egy darab havas háztető. Odakint a fák távé jegezesedett zuzmarás gallyai mintha üveghangot adtak volna; mesebeli csöngést, bugást a nyugodt, fehér világban. Apró, fagyos hószilánkok hullottak alá olykor zizegve, mint megannyi gyémánt pillangó, és megültek a kerítés repedésein, vagy a taposott gyalogösvény szélibe. A kék árnyék pedig mind beljebb, beljebb húzódott s mind feketébb lett és egyformán sötét. A képek a falon, a ketyegő nagy óra, az anyalkákkal beszótt csipkefüggöny, csak a kályhából kiszökkenő fény vetett rájuk helyt-helyt rézsunt, világos csíkot. A kis fiu azt a csíkot nézte tárguló szemmel s míg fölesigázott agyában tarka, képtelen víziók keringtek, vékony, hosszas ujjával átfogta az anyja csuklóját s kora

érett szöke fejét odaszoritotta az asszony sápadt, oválszerű arcához:

— Meséld anyuka a kis ködmönt . . .

És az asszony, kitudja hányadszorra, megint elkezdte a mesét:

— Volt, volt egyszer egy kicsi leány, édes szöke baba. Selyemből volt a haja, nefelejts nyíllott a két szemében. Csicsergő kis szája be nem állott kora reggeltől késő estig, a fecskék a bogárhátú kis ház ereszalján tőle tanulták a mindennapi imádságot. Ez nyáron volt, sugaras szép nyáron, de elkövetkezett az ős. A kis fecskék pakoltak, készülődtek és odagyültek az ereszaljra valamennyien.

— Elmegyünk, elmegyünk, de még a nevedet se tudjuk, — csipegték, körülfigyva a babát.

A kis leány szomorúan rázogatta a göndör fejét:

— Nekem nincs nevem . . .

Amazok elcsodálkoztak. Hogyan lehet az, hisz az emberek fiókái nem szegény kis fecskéfiókák, a kik csak amolyan árva, Isten bogárhái. Számukat nem kérdi senki, ha mennek, ha jönnek, senki sem tudja hányan maradtak közülök

oda örök elpihenésben a meleg vizek partján. Óh, ti egészen különbek vagytok . . .

A kis leány csak újra rázta a fejét:

— Elhíhetitek a mit mondok, Isten bogárhái. Nincs nevem, mert nem akadt keresztapám. Nagyon szegények vagyunk.

A kis fecskék résztvevően rázogatták a fejcskéiket, aztán fölrebentek s megkerülték a bádog tetejű tornyot. Hangos, méltatlankodó csipogással megültek egy percze a faragott kőoszlopokon, aztán visszazállottak megint a kis leányhoz. És a legöregebbik előre lépett:

— Kicsi tanítónk, édes mesterünk, halljad a mi szavunkat. Néktünk van egy nagyon jó barátónk a melegvizek országában, az örökzöld pálmafák vidékén, — őt hívjuk meg keresztanyának. Tavaszra itt lesz. A tulajdon szárnyainkkal hozzuk át a sok mértőldes tengeren, madár alig látta, szellő alig járta távol hazájából. Mire az almafa virágozik és az égről letisztul a szürke felleg, meglesz a mit mondunk.

E szókkal szerteszálltak Isten madárhái. A kis leány busan nézett utánok, azután bement a szegényes kis szobácskájukba és lefeküdt a szal-

Mai lapunk 4 oldal.

A Kajászó-szent-péteri segély-egylet mint szövetkezet

Forgalmi kimutatása Vagyon kimutatása

az 1899-ik évről. az 1899-ik évről.

Sorszám	BEVÉTEL	Összeg		Sorszám	KIADÁS	Összeg		Sorszám	VAGYON	Összeg		Sorszám	TEHER	Összeg	
		frt	kr			frt	kr			frt	kr			frt	kr
1	Mult évi pénz maradv.	72	36	1	Kötvényekre	5684	—	1	Pénztári készlet	176	95	1	Heti részletben	13893	60
2	Heti részletből	4385	90	2	Takarék betétre	1531	76	2	Kötvényekben	16118	15	2	Takarék betétben	3013	04
3	Tőke törlesztésből	711	75	3	Ez után kamat	35	64	3	Ez után kamat	902	48	3	Ezután kamat	98	39
4	Tőke kamatból	566	08	4	Fizetésekre	206	—	4	Heti részletben	1033	70	4	4 évi nyer. kamat	558	78
5	Késedelmi kamatból	49	24	5	Iroda költség	34	83	5	Ez után kamat	56	41	5	Folyó évi kamat	723	88
6	Kezelési díjből	35	55	6	Posta díjra	2	43								
7	Tőke kam. adóból	3	09	7	Lakbérre	20	—								
8	Más pénzintézetektől	350	—	8	Allami és községi adókra	39	14								
9	Ennek kamatából	250	—	9	Tőke kam. adóra	14	22								
10	Takarék betétből	1973	21	10	Részvény visszafizetés	45	70								
11	Nyomatványból	7	50	11	Más pénzintézetnek	350	—								
				12	Betáblázási előlegre	16	51								
				13	Pénztári készlet	176	95								
	Összeg .	8157	18		Összeg .	8157	18		Összeg .	18287	69		Összeg .	18287	69
	Korona érték .	16314	36		Korona érték .	16314	36		Korona érték .	36575	38		Korona érték .	36575	38

Kelt Kajászó Szent-Péter, 1899. Decz. 31.

Tatay Lajos,
igz. tag.

Id. Pátkay István,
igz. tag.

Darabos Péter,
igz. tag.

Lövinger Adolf,
igz. tag.

Molnár Imre,
igz. tag.

Gaálly Sándor,
titkár.

Komáromi József,
pénztárnok.

A felügyelő-bizottság az évi zárszámadásokat s jelen mérleget a keresk. törvény 195. §-a szerint megvizsgálta, azt a közgyűléshez tett jelentés alapján helyesnek találta. Ksztpéter, 1900. Január hó 23.

I. Moharos János,
fel. vizsg. biz. tag.

Kamocsa András,
fel. vizsg. biz. tag.

K. Kamocsa János,
fel. vizsg. biz. tag.

Komáromi János,
fel. vizsg. biz. tag.

Vabrik János,
fel. vizsg. biz. tag.

Az 1899. évi Január 1-sőn volt a szövetkezetnek 252 tagja 903 betéttel, kilépett 8 tag 19 betéttel, belépett 3 tag 13 betéttel. 1900. Január 1-sőn van 247 tag 897 betéttel.

Tatay Lajos,
igz. tag.

Id. Pátkay István,
igz. tag.

Darabos Péter,
igz. tag.

Lövinger Adolf,
igz. tag.

Molnár Imre,
igz. tag.

Gaálly Sándor,
titkár.

Komáromi József,
pénztárnok.

Nyereség-Veszteség-számla az 1899-ik évről.

Sorszám	NYERESÉG	Összeg		Sorszám	VESZTESÉG	Összeg	
		frt	kr			frt	kr
1	Kamatokból	566	08	1	Visszafizetett kam.	35	64
2	Késedelmi kamatból	49	24	2	Évi fizetésekben	206	—
3	Kezelési díjből	35	55	3	Összes adókban	39	14
4	Más pénzint. kamat	2	50	4	Lakbér	20	—
5	Nyomatványból	7	50	5	Posta díj	2	43
				6	Iroda költség	34	83
				7	Tőke kamat adó	14	22
				8	Nyomatvány leírás	20	—
				9	Felszerelés leírás	10	—
				10	Nyeremény egyenleg	278	61
	Összeg .	660	87		Összeg .	660	87
	Korona értéke .	1321	74		Korona értéke .	1321	74

Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelen nyereség- és veszteség-számlát a kereskedelmi törvény 195. §-a szerint átvizsgálta s azt a közgyűléshez tett jelentése szerint helyesnek találta.

Kelt Ksztpéter, 1900. Január hó 22-én.

Tatay Lajos,
igz. tag.

Id. Pátkay István,
igz. tag.

Darabos Péter,
igz. tag.

Lövinger Adolf,
igz. tag.

Molnár Imre,
igz. tag.

I. Moharos János,
f. v. b. t.

Kamocsa András,
f. v. b. t.

Komáromi János,
f. v. b. t.

K. Kamocsa János,
f. v. b. t.

Vabrik János,
f. v. b. t.

Gaálly Sándor,
titkár.

Komáromi József,
pénztárnok.

Nyomatott Debreczeni Gyula könyvnyomdájában Székesfehérvárott, Iskola-u. 4. sz.